

Juuan kunnan

The logo for Juuka, featuring a stylized tree icon to the left of the text.

Ohje suunnitelmapoistojen yleisistä perusteista sekä pysyvien vastaavien kirjaamisesta

kunnanhallitus 15.1.2024 § 8

Ohjeiden tarkoitus

Juuan kunnan hallintosäännön II osan 9 luvun 6 §:n mukaan suunnitelmapoistojen perusteet hyväksyy kunnanvaltuusto. Valtuuston hyväksymien suunnitelmapoistojen perusteiden pohjalta kunnanhallitus hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat.

Ohjeen tarkoituksena on täydentää kuntalain, kirjanpitolain ja kirjanpitoasetuksen määräyksiä ja kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston ohjeita ja suosituksia pysyvien vastaavien (käyttöomaisuuden) käsittelystä kirjanpidossa ja poistolaskennasta.

Poistosuunnitelma

Poistosuunnitelmalla jaksetaan tuloslaskelmaan kuluksi taseeseen kirjattavien pysyvien vastaavien ryhmiin aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintameno.

Poistomenetelmän sekä poistoajan määrittelyssä on noudettava kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston antamia suosituksia päätettäessä hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaisista tai yksittäisten hyödykkeiden poistosuunnitelmista. Hyödykkeille on aina määriteltävä taloudellinen pitoaika.

Taloudellisella pitoajalla tarkoitetaan sitä aikaa, jona hyödykkeen ennakoidaan hyödyttävän palveluiden tuottamista tai tuottavan tuloa kunnalle. Poistojen tasoa on arvioitava myös kirjanpito- ja kuntalakien edellyttämän oikean ja riittävän kuvan antamisen tarkoituksessa. Monissa tilanteissa useampikin poistomenetelmä- ja peruste ovat sallittuja edellyttäen, että valittu menetelmä johtaa hyödykkeen poistamiseen vaikutusaikanaan.

Valittua poistomenetelmää sovelletaan jatkuvasti eri tilikausina, ellei poistosuunnitelman tarkistamiseen ole erityistä syytä. Poistosuunnitelman laatiminen ja myöhempi tarkistaminen edellyttävät aina tapauskohtaista arviointia. Poistosuunnitelmaa tulee arvioida säännöllisesti aina tilinpäätöstä laadittaessa sen varmistamiseksi, että valitut poistomenetelmät ja poistoajat vastaavat hyödykkeen taloudellista pitoaikaa.

Pysyvien vastaavien kirjanpitoarvoja alennetaan hyväksytyn poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelman mukaiset poistot aloitetaan pääsääntöisesti käyttöönotto tai valmistumiskuukauden alusta. Sovellettaessa menojäännöspoistoa hyödykkeen poistamaton arvo poistetaan kertapoistona, kun menojäännös alittaa 500,00 euroa.

Jos hyödykkeeseen liittyvät tulonosoitukset ja tai palveluntuotantokyky muuttuvat olennaisesti voidaan kyseessä olevan hyödykkeen poistosuunnitelmaa joutua muuttamaan. Jos hyödyke romutetaan, myydään, tai poistetaan muutoin lopullisesti käytöstä kesken taloudellisen pitoajan, poistetaan jäljellä oleva jäännösarvo kokonaan sinä tilikautena, jona hyödyke poistetaan käytöstä.

Perusparannuksella tarkoitetaan sellaista uusimis- ja lisätyötä tai sellaista hankintaa, joka lisää omaisuuden arvoa. Perusparannukset tehdään investointiosan määrärahoilla. Vuosikorjaukset ja niihin verrattavat hankinnat tehdään käyttötalousosan määrärahoilla.

Perusparannusmenoille voidaan tehdä oma poistosuunnitelma, jota seurataan erikseen tai sille voidaan käyttää samaa poistoaikaa kuin alkuperäiselle investoinnille. Mikäli perusparannus pidentää oleellisesti alkuperäisen investoinnin taloudellista pitoaikaa, määritellään sekä perusparannusmenolle että alkuperäiselle investoinnille uusi poistoaika.

Kirjanpito

Pysyviä vastaavia ovat kunnan toiminnassa vähintään kolmena tilikautena käytettäväksi tarkoitettu omaisuus, jonka hankinta-arvo on vähintään 10 000 euroa, ja joka on hankittu investointiosan määrärahoilla.

Hankintamenoon luetaan arvonlisäveroton hankintameno lisättyinä kuljetuksesta, asennuksesta yms. toimenpiteistä aiheutuneilla menoilla. Hankintamenosta vähennetään valtionosuudet, investointiavustukset sekä muut vastaavat rahoitusosuudet. Liittymismaksut käsitellään kirjanpitolautakunnan edellyttämällä tavalla.

Pysyvät vastaavat ryhmitellään kirjanpidossa eri omaisuustileille taseen rakenteen mukaisesti. Omaisuustilit jaotellaan poistosuunnitelmassa eri omaisuuslajeille ja suunnitelmanmukaisille poistolajeille (sumupoistoperusteet).

Rakenteilla ja valmisteilla oleva pysyvät vastaavat aktivoidaan keskeneräisiin hankintoihin. Valmistuneet pysyviin vastaaviin kuuluvat hyödykkeet ja vuosierät siirretään asianomaisiin omaisuustileihin vuosittain viimeistään tilinpäätöksen yhteydessä.

Pysyvät vastaavat merkitään kirjanpitoon hankinta-arvoon. Itse valmistetut pysyvät vastaavat merkitään kirjanpitoon valmistusarvoon. Investointiosan määrärahojen käyttö kirjataan pysyvien vastaavien omaisuuden lisäykseksi todellisen käytön mukaan.

Kunnan luovuttaessa tai saadessa omaisuutta vaihdon yhteydessä kirjanpitoon kirjataan vaihtokirjoissa olevat arvot silloin kun välirahaa ei makseta, ellei asiakirjoista muuta ilmene. Mikäli vaihdossa käytetään välirahaa, tulee väliraha lisätä tai vähentää vaihtoarvoon. Vastikkeetta saadut pysyvät vastaavat käsitellään kirjanpidossa kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston antamien ohjeiden mukaisesti. Kiinteistön siirtyessä kunnan omistukseen rakennuksineen, tulee hankinta-arvo jakaa maa- ja vesialueisiin sekä rakennuksiin kirjanpidon jaon mukaisesti.

Omaisuutta myytäessä kunnan ulkopuolelle lasketaan omaisuuden myyntivoitto tai myyntitappio hyödykekohtaisesti. Myytävien kohteiden poistot tehdään ensi sijassa luovutuskuukautta edeltävän kuukauden loppuun.

Erityiset määräykset

Pysyvien vastaavien kirjanpidon järjestämisestä vastaa hallintoyksikkö, joka antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita laskennasta ja näiden ohjeiden soveltamisesta. Kunnanhallituksen päätöksellä voidaan erityisestä syystä poiketa tämän ohjeen määräyksistä kuntalain, kirjanpitolain, ja kirjanpitoasetuksen määräysten sekä kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston ohjeiden ja suositusten puitteissa.